

R. P. VINCENTII
H O U D R Y
BIBLIOTHECA
CONCIONATORUM THEOLOGICA,

C O M P L E C T E N S

MYSTERIA DOMINI NOSTRI, ET B. VIRGINIS:
INSUPER ET CÆREMONIAS, CONSuetudines,
ET ECCLESIAE PLACITA,
E GALlico SERMONE IN LATINUM TRANSLATA.

TOMUS TERTIUS,

IN QUO CONTINENTUR

OMNIA VIRGINIS DEIPARÆ
MYSTERIA.

EDITIO NOVISSIMA.

V E N E T I I S,
Ex Typographia HEREDIS NICOLAI PEZZANA.

M D C C L X X I X.
S U P E R I O R U M F A C U L T A T E.

3. Denique Deum habuisse perfectam illius possessionem, in quin aliquid obfiterit unquam, & tranquillam ejus posse, in omnibus nulli visititudini obnoxiam. Et cœlestatius singula videamus.

Pars prima. Ex omnibus Titulis propter quos quidquid ad nos potest pertinere, ille ceteris prefatis possessionis antiquis; quoniam ceteris quibuscumque supplerre potest, & obtinere jus, quod habemus circa omnem controvèstiam. Itaque Deus, cui nulla unquam in se jus desceperit, & qui Dominus est omnium creaturarum rerum, videtur oblietus titulorum ceterorum, & contentus esse tunc possessionis antique in Sancta Virgine: *Dominus possedit me in inicio viarum suarum.* (Proverb. 8.) 1. Nam possedit illam secundum etiam prævidet lapsum primi hominis, vel ut alii assertant probabiliter, elegerat illam, atque feceretur a ceteris possibilibus creaturis, sibi Matrem futuram, postquam præviderat Adæ inobedientiam non comprehendens illam in malâ communis corruptionis, quod latius explanandum, & amplificandum est. 2. Quia altius respectamus omnia, & titulos adeo antiquos inquiramus, fati est, ad afferendum possessionis certitudinem, & Mariæ gloriam, dicere: Dominum possedit illam in inicio viarum suarum, hoc est ab initio vita sua super terram; que posse est antiquissima; nemo enim jura possessionis habuit ante illum, sicut in aliis, qui demoni subiecti fuerunt, per originem peccatum; quia in re affecti possum rationes præcipi ad offendendum Matrem cum in illud minime inciderit, tuis totam Dei a primo sua vita momento; ideoque Deum primam additio posse posse eius, & nonquam patrum fuisse, ut ante se illam inimicis possideret. Si enim Salvator id patrum fuisse, quomodo non insultaret illi hic inimicus gloria Dei &c.

Hinc sublimem concipere debemus ideam gratiae sanctificantis, qua una potest efficiere nos magnos, atque spectabiles in oculis Dei, &c.

Pars altera. Deus possedit beatam creaturam hanc integrâ, & perfectissimam possessionem, cum nihil fuerit in illa, quod totum non esset Dei, sine ulla partitione, vel exceptione; cum mens illius semper occupata fuerit, & repleta Deo; cum cor ejus non dilexerit, nisi Deum; cum corpus, anima, sensus omnesque illius facultates, nonquam illi Dei fuerint obsecuta, nullumque haberent motum, propensionem, studium, desiderium, nisi ut tendereat in Deum. Ubi ostendendum est, Deum proper originalen justitiam cum infusione gratie effundere in Virginis mentem lumen vivido, & per singularem prorsus prærogativam, preoccum fuisse in illa ratione alium, nec ex toto vita illius spatio aliquod temporis momentum esset iustitia, & meritum vacuum. Hinc præter fidem, que est veluti prima posse, quam accipit Deus anima, effudit in illius intellectum pulcherimas, altissimas cognitions, & hoc puto esse principavit contemplationis Entis hujus infiniti, cumulata lumenib; que non nihil possidebant de statu, & alterius vite conditione. Quamobrem suorum affectuum, omnino corda sui motum moderatrix trahebatur omnibus privilegiis status innocentia, nihil operas, neque alium sibi haec proponens, quam placet Creator suo; quapropter quidquid erat in illa, omnino, & perfecte subditum erat illi, qui primus possessionem illius fuerat adeptus. Sed quodnam differens inter Mariam, & reliquos homines?

Latus hic licet excurrere in miseras, quibus origine peccatum non subiectis; in mentis nostra ignorantiam, in inebrietatem, & inconstitiam nostra voluntatis erga bonum, in cupiditatem nostrarum perturbationem, &c. quomodo nonnihil ex dimidatis folium patre, & serius, quam fieri potest, Deo no[n]met mancipare velimus.

Pars tercia. Non satis est, ut aliquid perfecte possideatur, sed illud iusto titulo, & illud totum possidere;

oporet præterea possessionem hanc esse tranquillam, neque a quopiam in controvèstiam vocari, qui nos de possessione deturare conetur. Talem habuit Deus Maria possessionem ex primo ipso Conceptionis ejusdem articulo. 1. Possessio hæc immunita fuit ab omnibus insulstibus, dolis, & veru*tati* Sathanæ, immo etiam ab omnibus illecebris objectorum exteriorum per omnimodam concepcionem extinguitam. 2. Per curam, ac vigiliam, quam adhibuit Maria, ut se præstaret incommodo eo in statu in quo a Deo fuerat creata per gratiam adeo singularem, atque aeternam evitare pericula, quibus nos sumus obnoxii, quasi aliquid illi esset formandam. 3. Præter quan quod Deus scelere, qui de hac possessione dejecti nollet, illam peculiari præsidio turbaratur, &c.

III. In verba illa Canticorum ex capite 6, qua desum possum pro textu Sermonist: *Quæ sibi fias, quæ prograditur quæ aurora confuges?* Hoc enigma est (Christiani) a Spiritu Sancto curiositatibus fideliem propositum, cuius sensum jam tenetis. Vestra piezas, amor, zelus est pro honore Beatae Virginis vobis satis dicunt; hanc mysticam eam figuram, & Symbolum Conceptionis ejusdem. Satis est igitur relations ejus evolueré, carmine pulchritudinem, & aptitudinem confide-

rare. Magno in earum numero, quæ se mihi objiciunt, in tribus dumtaxat immortabor, quia complectuntur quidquid est admirabile in hoc Mysterio, & quidquid aptius est ad ciendam nostram erga Deiparam devotionem.

Prima est; sicut Aurora formaliter opposita est tenebris, & nocti; ita Mariam simul esse non posse cum peccato, & privatione gratia.

Altera est, sicut Aurora statim ac prodit nitore suo stellarum fulgori caliginem offundit; ita Mariam ab ipsa via sua primordio officere sanctitatem hominum, & Angelorum.

Tertia. Sicut aurora cum suo lumine effundit amoenum frigus, quod suaviorem reddit terra faciem, eisque ubi rem feritatem; similiter Maria hac die effundit in corda eorum, qui illius cultui devoti sunt, sorem benedictionis; quo emundantur, & in omni virtutum genere secundantur. Verbo: Aurora hæc, quæ hodie incipit Mundum illuminare, est Maria in Conceptione sua, victrix peccati, sanctior omnibus creaturis simul collectis, fons innocentie, & puritatis. Hoc est argumentum, & huius Sermonis partitio.

Sicut considerare possumus Jesum Christum sub tribus eminentibus qualitatibus, tamquam Dei Filium, Redemptorem Hominum, viatorem peccati; dicere etiam possumus Mariam in Conceptione sua triplicem cum illa ratione.

qui demoni subiecti fuerunt, per originem peccatum; quia in re affecti possum rationes præcipi ad offendendum Matrem cum in illud minime inciderit, tuis totam Dei a primo sua vita momento; ideoque Deum primam additio posse posse eius, & nonquam patrum fuisse, ut ante se illam inimicis possideret. Si enim Salvator id patrum fuisse, quomodo non insultaret illi hic inimicus gloria Dei &c.

Sicut sublimem concipere debemus ideam gratiae sanctificantis, qua una potest efficiere nos magnos, atque spectabiles in oculis Dei, &c.

Satis naturale est applicare Beatissime Virginis in hoc Mysterio verba illa ex cap. 7. Sapientia: *Speculum sine macula Del Majestatis.* Verba hæc, quæ dicta fuerunt in increta Sapientia, videlicet de Verbo aeterno, quod est imago gloriosus Patris, & speculum divinarum perfectionum illius, quia genuina fuit in splendoribus, luce ipsa nitidus, atque fulgentius; haec, inquam, verba cum ea, quæ opus est proportione, applicari possum Conceptionis gloriose Virginis, quia.

1. Concepta fuit sine peccato, præservata ab originali culpa, destinata, ut Mater esset illius, qui a peccato magis distat, quam lux a temporis; ideoque Maria dici potest *speculum sine macula.*

2. Quia perfecte representat Conceptionem aeternam, ac temporem hujus Hominis-Dei, qui futurus est Filius suis; verum etiam sanctitatem, puritatem, majestatem, & præstantiam Dei ejusdem perfectiones.

Pro parte priori; omnis communibus probationibus Conceptionis Immaculatae Mariæ, ut ostendamus illam esse hoc speculum sine macula, cuius hypotropismus Sapiens tradidit nobis in externa Divini Verbi Conceptione; hoc nam yobis propone argumentum; Deum videlicet nonquam voluntate, neque permettere debuisse, ut Corpus Sanctissimum Virginis pars esset, & immunitus ab omni culpa, quam anima ipsius. Sed pars Corporis Beatae Virginis perfectissima fuit, & puritatem Angelorum superprecepsa, & si Patribus quibusdam crederimus, ad infinitum usque processit; Igitur tantum abebat, ut vel minimam peccati labem contraxerit, ut vere speculum sine macula existeret. Quod autem voluerit Deus, avertire debuerit, Corpus Mariæ, quæ Mater fuit erat fatura, nequaquam majori praedium esse puritate, quam esset anima, hoc ratio, & decor a divina Sapientia exigebat; quia anima eis pars nobilior in hoc compposito, quod hominem constituit, ita ut, Apolostolus inquit, *est vas, anima sit pretiosissimum opobalsamum*, quod ibi contineri debet; ideoque virginale Mariæ Corpus, ut S. Bernardus ait, cuius puritas Angelorum puritatem superavit, & ad divinam accessit, non sit, nisi habitaculum ad recipiendam animam longe conditum, quæ illius ornamentum erat fatura; tum vero ipsum cum puritas corporis sine puritate anima nullam habeat meritos; nullum habeat preium apud Deum. Quid magne Deus? Pierius potest, ut tantam gereres carnis puritas corporis illius, quam tibi Matrem delegeras; cum interim pateres, illius animam conquinari infantia labore, qualis est macula peccati originalis? corpus quidem fulgidius esse lumine astrorum, animam vero luto ipso lucentiorem, ex quo primi hominis corpus compadum fuit? corporis pulchritudinem parentem fuisse, ut te de Calo in terras aliceret, & anima fortes te detergere non posse? denique illam, quam tibi Matrem elegeras fuisse aliquandiu demonis mancipium, & ex quo factum fuisse, ut tu eo tempore odio habueris illam, quam unice dilexisti, colisti, & in honore habuisti religio tempore vita ipsius? Nequaque id neque credere possum, neque cogitare. Quippe tantum horres crimen, & noxam exercaris, ut ne levem quidem illius umbram pati possis, tantumque inveniam, & anima sanctitatem diligis, ut minime patiaris

in persona tua tantam turpitudinem, quanta est, originem haustis ex corpore subditio peccatis, & ansam præbas falem in speciem, insimulandi consilium tuum ea in re, in qua liquet quam sis religiosus.

Pro altera parte, in qua probandum est, Mariam Virginem re ipsa fuisse speculum, quod perfectissime representavit præ ceteris creaturis divinas perfectiones: *Speculum sine macula Del Majestatis*, sciendum est, Deum, cum ab aeterno consilium inienser fece hominibus ostendendi, dedisse illis duo specula, in quibus dignos posset aliquip linearimenta divinarum perfectionum, & admirari Mundi hujus Creatorem in operibus suis. Sed inter has tabulas, & hæc specula, in quibus representatur, & ex quibus potest cognosci, alia creaturæ, ratioreque sunt, alias vero nitidiores. Haec quidem nimium luminis habent, & lucis perficitur: ille vero nimis obscurus sunt tenebris, atque obscuratibus. Non defuit tamen quadam inter utrasque positæ, & magis captiuo nostro accommodat. Inter priores est hic Mundus materialis, inquit Apostolus; *Invisibilis Dei per ea, que sunt sine visibili corporis.* (Ad Rom. 1.) Cetera, clementia, & omnia hæc praecula opera, quæ admiramur, enarrant gloriam, & magnitudinem Autoris sui; verum cum finis materialia, nequam representare, nisi imperfecte, & ad summum craham, rudemque nobis exhibere imaginem perfectionum Creatoris. Inter posteriores habendum est Verbum Incarnatum, quod cum sit Filius Dei, lux, & splendor glorie Patris sui, nimis coruscat, & lucem illum sufficiere non valeamus, cum oculi nostri nimis imbecilles sint, & alucinentur. Sed inter hæc specula tertium adest, quod medium quodammodo tenet; videlicet Sancta Virgo, quæ cum mera sit creatura, nihilominus eximium est speculum, exhibens nobis magnitudinem, puritatem, sanctitatem, potentiam, & præcipuas Divinitatis perfectiones, cujus ex Sanctorum Patrum sententia ipsa est *imago, & speculum, excepto Filio suo, perfectissimum.*

VII. Quod docet Ecclesia de hoc Mysterio, redigi potest ad duo, quæ duplum sermonis partem constituent: Quorun altera ostendit magnitudinem Mariæ in beato Conceptionis ejus articulo: Altera vero docetur, ad quem uero Sanctitatis exemplum evenerit per optimum suum hujus gratie, quia Spiritus sanctus animam illius locupletavit. Prima pars adstruit nobis sublimem conceptum Sanctitatis fuz, profundam in nobis ciebit venerationem erga Mariam; secunda vero cogit nos, ut ad exemplum illius fidelier respondeamus gratias, quibus nos cumulare Deus dignatur. *Fatuus in Panegyrico Sanctissima Virginis pro die Conceptionis in Adventu.*

VIII. Dei Filius ut digne prepararet Sanctam Virginem ad gloriam Maternitatis suæ, illam immunem præstare debuit ab originali peccato, ex primo Conceptionis ejus momento, & ad hoc duas illius causas impulerunt, altera quidem justitiae, altera vero amoris.

1. Debet illi hinc justitiam propter eas rationes, quæ occurserunt in Paragraphis 4. & 5.

2. Debet hoc amoris testimonium Matri, itaque non dubitatur, utrum illud præsticerit. *Ex primo sermone Birensi.*

Cum Deus sibi Salomonis Templum adficabat, cuius proprium proponebat, omnemque dimensiones prescriberat, dicit potest illi Marianam adumbrare sub imagine Templi, quod nominu suo extrebat. Ingrediamur, Christiani, in myscrum hoc Templum, atque ut videamus miracula, que operatur, intueamur crucis proprieas quæ illa operatur. Duas potissimum invenio generatioes omnibus Templi communes, sed quæ probant Mariam immunem fuisse ab originali peccato, eamque Sanctam fuisse a primo suo Conceptionis momento.

1. Quia Deus residere debet in illa tamquam in Templo, sed peculiari ratione, quæ est explicanda.

2. Quia ibi recepturus est qualitatem Redemptoris, & Sanctificatoris honorum; ideoque in antecellum obire munus suum per Matrem suam: *Item in 2. Sermone de hoc Mysterio.*

X. Dei Filius ut digne prepararet Sanctam Virginem ad gloriam Maternitatis suæ, illam immunem præstare debuit ab originali peccato, ex primo Conceptionis ejus momento, & ad hoc duas illius causas impulerunt, altera quidem justitiae, altera vero amoris.

1. Debet illi hinc justitiam propter eas rationes, quæ occurserunt in Paragraphis 4. & 5.

2. Debet hoc amoris testimonium Matri, itaque non dubitatur, utrum illud præsticerit. *Ex primo sermone Birensi.*

VIII. Dei Filius ut digne prepararet Sanctam Virginem ad gloriam Maternitatis suæ, illam immunem præstare debuit ab originali peccato, ex primo Conceptionis ejus momento, & ad hoc duas illius causas impulerunt, altera quidem justitiae, altera vero amoris.

1. Debet illi hinc justitiam propter eas rationes, quæ occurserunt in Paragraphis 4. & 5.

2. Debet hoc amoris testimonium Matri, itaque non dubitatur, utrum illud præsticerit. *Ex primo sermone Birensi.*

Cum Deus sibi Salomonis Templum adficabat, cuius proprium proponebat, omnemque dimensiones prescriberat, dicit potest illi Marianam adumbrare sub imagine Templi, quod nominu suo extrebat. Ingrediamur, Christiani, in myscrum hoc Templum, atque ut videamus miracula, que operatur, intueamur crucis proprieas quæ illa operatur. Duas potissimum invenio generatioes omnibus Templi communes, sed quæ probant Mariam immunem fuisse ab originali peccato, eamque Sanctam fuisse a primo suo Conceptionis momento.

1. Quia Deus residere debet in illa tamquam in Templo, sed peculiari ratione, quæ est explicanda.

2. Quia ibi recepturus est qualitatem Redemptoris, & Sanctificatoris honorum; ideoque in antecellum obire munus suum per Matrem suam: *Item in 2. Sermone de hoc Mysterio.*

XI. Cœravit Deus novum super terram. *Jerom. 31.* Cum Sapiens dixit, nihil novum esse super terram, videtur illa tantum locutus fuisse de effectibus, quorum causa sunt naturales, quemadmodum palam docet in enumeratione productionum, atque vicisitudinum, quas videmus quotidie in magno mundo Mundi theatro. Sed Jeremias Prophetæ profert orationem, quod omnem exigit attentionem nostram; cum inspirati Prophetæ tono ait: *Cœravit Dominus novum super terram.* Itaque non loquitur solum de re mere naturali: non enim ex ea faceret Mysterium, quale proponit prædictum illud, quod est secuturum. Hoc autem Miraculum prorsus novum, & inauditus, & quod mentibus duplex allaturum est, non aliud est, nisi Feminam tempore fuisse conceputram, & sicut ipsa est cœrificans periculis, omnibusque occasionibus, quam si obnoxia est cœrificans fervoris, atque temporis, quam ali experientur. Altera est iuge studium augendi quotidie magnitudinem gratia, cujus accepere plenitudinem.

2. Duo quoque sunt non minus singularia ex parte Mariæ, quæ vicissim respondunt gratia peculiari, & adeo copiosa. Prima est cura, quæ hanc servavit gratiam, ita ut illius jacturam facere non posset; namque non minus præcavat in evitandis periculis, omnibusque occasionibus, quam si obnoxia est cœrificans fervoris, atque temporis, quam ali experientur.

3. Maria follis in tuenda gratia, cujus jaçantur vereri non potest, damnabit negligenter nostram in custodienda gratia, quæ in nobis adeo fragilis est: 2. Maria studium in augenda gratia, cujus accepere plenitudinem, arguit nostram incuriam, quæ negligimus in lucro posse gratiam nostram, quæ cum Maria gratia comparata, modica est illius emanatio. *Pater Aurelianensis Tomo 2.*

T A B U L A A R G U M E N T O R U M

Devoctio aga Beata Virgine.	Devoctio aga Beata Virgine.
Devoctio aga Contraeulice Monte Carmeli.	Devoctio aga Contraeulice Monte Carmeli.
Translato, vel Doctores Marie Virginis.	Translato, vel Doctores Marie Virginis.
Mysteriorum Admiracionis Sanguis Mariae Virginis.	Mysteriorum Admiracionis Sanguis Mariae Virginis.
Mysteriorum Annuntiationis Proceri Virginis.	Mysteriorum Annuntiationis Proceri Virginis.
Sanguinis Mariae Nomen.	Sanguinis Mariae Nomen.
Nostriarum Bestiarum Virginis.	Nostriarum Bestiarum Virginis.
Immaculatis Concibitione.	Immaculatis Concibitione.
Page 3	Page 3

BIBLIOTHECA CONCIONATORUM THEOLOGICÆ TOMUS TERTIUS, CONTINENS MYSTERIA BEATÆ VIRGINIS,

QUORUM PRIMUM EST CONCEPTIO IMMACULATA. MONITUM.

PER Sanctissime Virginis Conceptiōē eternū Verbū exequi incipit magnum humanae Redēctionis Consilium, suamque patēfacere Misericordiam erga genus humānum, ipsoq̄e tribuere pignora futurae ejusdem felicitatis. Cum diximus hoc Verbū venturū effet in Terram ad evertendum peccatum, præfertim vero Originale, quid fūcta coniugione ex protoparente nostro in omnem sese illius posteritatem effudit, idēque effet ex muliere nasciturum; aquam erat, ut que illius parentē erat futura, ab hac labe servaretur immunis, quippe que non modicam erat ad ceterorum hominum salutem collatura. Sed cum immaculatae Conceptiōē titulus, & hec ab originali noxa immunitas sepe hinc Celorum, terraque Domine in controveriam vocata fuerit; ac modo quid in re hac sentiendam sit non dubie tradiderit Ecclesia, sollemnem statuens festivitatem, & uberes gratias impieriens illis, qui devote eandem celebraverint; quin tamē aliquid de fide statuendis esse docuerit; accurate conquisivimus apud plurimos Autores argumenta, auctoritates, probations, & quidquid ad opinionem hanc comprobandum effet uile, ut Concionatores, qui nostri hīce collectanei uellet, inventarent, unde fideles excitare posent non solum ad fidem, verum etiam ad devotionem hujus Mysterii, quod omnes veri Christiani debent intueri tamquam salutis sua spem precipuum. Illos dumtaxat monitos velim, ne argumentum hoc de signatu tractatur, toti sint in hac probanda veritate, cui nemo amplius audet obtructare; ita ut fructum referre non admittant per morales considerationes, quas hoc argumentum magno in numero suppeditat; atque ne e contra proflus moralem sermonem eliciantur, supponentes Mysterium, quin satis doceant Auditorem, quod plures facere conſueverunt per abusum nonquam satis improbadū.

PARAGRAPHUS PRIMUS.

Multiplex Sermonum Synopsia hujus argumenti.

Pro textu sumentes verba illa ex Psalmo 117. A Deo mihi factum est istud, & est mirabile in oculis nostris: ostendere possumus Conceptiōē Beatæ Virginis opus esse, cui manum suam addidit Deus, & else admirabiliter quacunque ex parte spectetur; præfertim vero miraculum else Sanctitatis: est enim tamquam specimen, & adumbratio quadam Conceptiōē Incarnati Verbi, ita ut de Conceptiōē Mariæ in utero Sancte Anne idem ferme dicis possit, quod de Conceptiōē Salvatoris in sinu Mariæ: Ideoque quod nascitur ex te, Sanctum vocabitur. (Luc. 1.) Utrumque enim est prodigium Sanctitatis, quantumvis in sensu, & gradu longe diverso. Sub hoc titulo fert animus robis ostendere Beatam hanc Virginem prorsus puram, & immunem a labe in Conceptiōē sua; ad quod argumentum cum fructu pertransiūt, & erundas inde considerationes nostrę Sanctificationis profuturas, cum S. Thome animadverto; Sanctitatem bifariam considerati posse, secundum varios effectus, qui ejusdem sunt proprii: Videlicet. 1. Quod arceret nos a peccato, quod sumnum est malum: 2. Quod nos admetvet Deo, quod supremum est bonum. Quatenus nos arceret a peccato, dicitur puritas, & quatenus nos admetvet Deo, perfectio appellatur. Ali-

tera negativa est, & sita est in immunitate a noxiis magis essentialibus; Altera positiva que complectitur omnes perfectiones, quarum subjectum est capax. At gloriofa Virgo posedit utramque in gradu prouerbii eminenti ab ipsa fuit Conceptiōē articulo; quamobrem ajo, ipsam extitisse gratiæ miraculum, & Specimen quoddam Conceptiōē Incarnati Verbi, quod Sanctum fuit dupli hoc pacto, quoniam fuit alienissimum a peccato, cui patrando non erat; & mox Sanctum fuit infinita Sanctitate, videlicet infinite perfectum. In his igitur duobus sita est Sanctitas, quam recipit Maria in hoc Mysterio. Tota pura fuit, & immaculata, cum aliqua proportione, similis Filio suo. Deinde uita est omnibus privilegiis immaculata hujus Conceptiōē, ut ad altissimum perfectionis apicem pervenire.

Hoc argumentum defensionem ejus ex Autore Sermonum in omnia Echthe Christiana argumentum, Tomo 1. Mysteriorum, Sermon 2. Aliud ejusdem Autori argumentum est, sumptis pro textu verbis illis ex octavo Proverbio capite: Dominus possebit me in toto viarum suarum, ostendere: Marianam vere possebam fuisse a Deo ab initio viarum suarum; hoc est, a primo vite fug articulo, per gratiam sanctificantem; neque enim speciosus initii potest eloquim felicissimum hujus creature, neque immaculata ejusdem Conceptiōē accommodatus, quem ostendere. 1. Deum posedit illam a primo vite ejusdem momento. 2. Deum integrę, & perfecte possebat illam; nihil enim erat in illa, quod Dei non esset.

A 3 3. De-

T A B U L A A R G U M E N T O R U M ,

Que in hoc Tomo de Mysteriis Sancte Virginis continentur.

	PAG.
Immaculata Conceptio.	5
Nativitas Beatissimæ Virginis.	28
Sanctum Mariæ Nomen.	44
Præsentatio Sanctissimæ Virginis in Templo.	54
Mysterium Annuntiationis Beatæ Virginis.	65
Mysterium Visitationis Sanctæ Elisabeth.	85
Mysterium Purificationis Sanctæ Mariæ Virginis.	95
Transfixio, vel Dolores Mariæ Virginis.	112
Mysterium Assumptionis Sanctæ Virginis.	123
Devotio, & Confraternitas Rosarii.	142
Devotio, & Confraternitas Montis Carmeli.	152
Devotio erga Beatam Virginem.	163

R R A V I N C E N T I I
H O U D R Y
 B I B L I O T H E C A
 C O N C I O N A T O R U M T H E O L O G I C A
 C O M P A C T A N S
 M Y S T E R I A D O M I N I N O S T R I T H E B A R G I N S
Insuper ad Ceremonias, Constitutiones,
et Recitationes
Quædam seculorum in latinitate.
 T O M U S T E R T I U S
Anno 1600 continuitatis
 O M N I A V I R G I N I S D E I P A R A T
 M Y S T E R I A
 E D I T I O N O V I S S I M A

T H E O L O G I C A
Ex Theologia Hebreorum, Niccolai Perazzani
 M D C L X X X I X .
Quædam seculorum in latinitate.

XIII. Defum etiam potest pro argumento, ac partitione sermons de Immaculata Beata Virginis Conceptione.

1. Mariam, qua Dei fuit ab ipso momento, quo esse coepit, exprobare nobis ignavia nostram, qui nimis sero incipimus, & saepe ad ipsum uerum vite finem differimus nosmet Deo devovere, cum illa fesse statim devenerit.

2. Mariam nunquam cessasse, quoniam esset Dei; qua in re nostram exprobaret inconstantiam, que efficit, ut paucis a Deo recedamus, atque optima consilia nostra interpretellemus.

3. Mariam fuisse Dei propter divinam bonitatis consilia de eadem concepta, cujusmodi erant, illam aliquando futuram Matrem ejus, cooperatram Redemptio hominum, futuram eorum advocatam, ac Mediatrix apud Filium suum &c. qua in re nostram nobis exprobaret voluntatis Do-mini rebellitionem. *Protestantes.*

XIV. Hoc ipsum argumentum alteri efferti potest ostendendo.

1. Quoniammodum felix haec creatura dilucido fuit Dei, & a primo vita sua primordio; si hac in terminis illam imitari non licet nobis, hoc enim in ipsa fuit singulari priuilegium, talem potest nos Deo nostrarum devovere, simila nobis ostendit nos suos esse, & ad id unice creatos lue.

2. Sicut Maria a primo vita principio Dei fuit, integra, perfetta, & sine una exceptione; nos totos esse debere Dei, & alteri cuiquam servituti nuncius mittere, quia servituti illius adseretur.

3. Sicut illa semper fuit Dei, quia in momento quidem celsaverit, proprie aliquod quantumvis levissimum crimen; similiiter debere nos semper filiae esse Deo, & ad finem usque in illius famulatu perseverare.

XV. Due veritates constituent omnem sermonis hujus de Beata Virginis Conceptione partitionem.

Prima est, Deum nunquam magis dilexit meram creaturam, quam Beatam Virginem. 1. Quia ab aeterno cogitavit de illa, ut ad Matris suę dignitatem illam eveneret; 2. Quia propter electionem hanc voluit illam esse Immaculatam, & sine peccato; 3. Quia propterea fecerunt eam beneficis cumulavit, &c.

Veritas altera est, vicinum Creatorem nunquam ab illa creature; 1. Cuius; 2. perfectius; 3. constantius amatum iniquitatem.

XVI. In hac verba Psalmi 77. *Sanctificavit Dominus Tabernaculum suum:* considerare possumus tres status esse, in quibus Deus sanctificavit creaturas, gratie recipienda pares. Alii gratiam receperunt ex prima sua Nativitatis articulo, sicut Angeli; etiam receptorum antequam nascerentur, ut Sanctus Joannes Baptista; alii tandem postquam nati sunt, quod certi accidit. Gratia vero, quam recepti Maria, habet privilegia, quia illam super ceteros attollunt; Sanctus enim Joannes nequaque recipit gratiam statim, ac illam recipere potuit: non enim sanctificatus fuit nisi post sexum a Conceptione sua membra. Sancti autem, qui post nativitatem suam sanctificati sunt, nonne quaque amiserunt illum, vel saltu amittere potuerunt. Angeli demum, qui in ipso creationis sua momento gratiam receperunt, gratia plenitudinem minime obtinuerunt.

Origenes, qui non longe ab hisce temporibus distat, votum Mariam Sanctam, & Immaculatam Matrem Sancti Immaculati; & simul videtur Filii, & Matris comparare putavimus.

3. Cyriani, qui vivebat anno 220, in celeberrima Oratione, quam edidit de Mundis consumimatione, Beatam Virginem Sanctam vocat, & Immaculatam.

XVII. Sanctus Iustinius Martyr, qui sub idem tempus florebat, hoc eodem titulo appellat, qui maximum est eius eloquium.

Origenes, qui non longe ab hisce temporibus distat, votum Mariam Sanctam, & Immaculatam Matrem Sancti Immaculati; & simul videtur Filii, & Matris comparare putavimus.

3. Cyriani, qui vivebat non procul ab exunte Sacculo secundo, *Serm. de Nativitate Christi* testatur Sanctam Virginem cum reliquis moralibus consonis in natura, non secundum peccato; dici ne poterat apertius, nequaquam contraxisce originale peccatum, quod certi contraixerunt?

3. Gregorius Thaumaturgus Sacculo tertio *Serm. de Annuntiatione Virginis*, ubi ait, Angelum Salvatorem Beatam Virginem gratiam plenam, quia in una illa absconditus erat gratiarum omnium thesaurus; afferit etiam illam Sanctam suis corpore, & anima supra ceteras mulieres.

Sanctus Epiphanius qui sequenti Sacculo vivebat sub annum 370, pulcherrima profert Verba. *In gratia plena es, o Beata Virgo, & post Deum prefatis omnibus maris Creaturis; ex quo in mundum introiisti formosior ex Iherobus, & Seraphim.*

S. Ambrosius, qui eodem tempore florebat, hoc profert Verba, quae in Conceptionis officium inserta sunt: *Virga, in qua ne nodis tulpa originalis, nec cortex actualis fuit.*

3. Hieronymus corum equalis, explicans haec verba ex Psalmo 77. *Edutus es in nube,* illa in Allegoricum sensum traducit, & ait Sanctam Virginem fuisse nubem hanc, quae pertulit Filium Dei in Egyptum Mundi hujus; Sed hanc nubem fuisse claram, cui peccati tenebra nullam offuderunt caliginem, & que semper innocentia, & gratia fulgoribus fuit iradiata.

Sophronius Jerosolymitanus Patriarcha Sancti Hieronymi equaliter in Epistola Synodica loquens de Sancta Virgine, inquit illam vacuan fuisse, & immunitam ab omni crimini contagione in corpore, & anima, & in sexto Generali Concilio extat magni hujus viri epistola.

3. Augustinus, (*Lib. de nat., & gen. c. 36.*) qui vixit sub extremo Seculi quarti, & in quintum procœlit, disputans adversarios pro Parte Caron.

XVIII. Aequa instituti potest comparatio felicitatis Beatae Virginis momenti Conceptionis eisdem, & reliquorum vita ipsius diuinum tam statu innocentia, in quo creatus fuit Adam, ubi de manu Dei prodit. Scriptura eam nobis descripitionem proponit, que in nobis est felicitati illius temporis

desiderium. Originalis innocentia felicitatem ad tria capta redigo, que omnia illius bona complectuntur.

Premium est, hominem in hoc statu fuisse objectum amoris, & in quo sibi Deus complacebat: *benedictus ei Dominus.* (*Gen. 1.*) Alterum est, hominem creatum in redditione habuisse ab gloriam imperium in feme, & dominum fuisse cordis, & affectuum suorum. *Creativit Domini vestrum.* (*Eccles. 7.*) Tertium est ex illo ejecisse mororem, & cordis agitatem, quippe *foliis hominum in Paradiso volvuntur.* (*Gen. 1.1.*) Felicissimum autem hic statu protoparentis nostri culpa amissus, in Maria gratiam restituere vifus est, quia Deus communicavit illi triplex hoc primum statu privilegium.

1. Illa primo hoc Conceptionis saz momento accepta fuit Deo per gratiam sanctificatam, cujus tunc recepit plenitudinem.

2. Receptum redditionem anima per perfectum in semetipsam imperium.

3. Gavilla est omnibus deliciis, ac internis gaudis, quia ex iustitia obseruntur, & Anna uteru, ubi concepta fuit, extitit illi Paradisu voluntatis.

1. Gloria Maris fuit Conceptionis fuisse sine peccato per privilegium, & prærogativam, per quam inter ceteros Adz filios enituit. Sed hoc simile est, unde homo debet humiliari, eo quod natus, conceptusque sit in peccato, fueritque Dei inimicus, antequam nascetur.

2. Incrementum glorie est Beatissima hunc Virginem partam, tecumque servata semper gratiam, & originalem innocentiam toto vita sua tempore; sed hominis humiliatio est illius jacturam facere, quemadmodum facit, tot actuibus noscitur debere nos semper filiales esse Deo, & ad finem usque in illius famulatu perseverare.

3. Gloria cumulus est in Sancta hac Virgine, est velut ritum, per quem Deus nubis suas omnes gratas communicas; sed maximum hominis dedecus est per scandalum, & contagiosam communicationem in alios suas effundere iniurias.

PARAGRAPHUS ALTER.

Fons, unde hauriri copia possit ad proprias sermonum partitio-nes exornandas, & Andores, qui de hoc agere argumento.

A Bdias Apostolis super libro 4. historiarum referit Li-turgias Sanctorum Andreæ, Jacobis, & Marci, qui in secundi rationem in ipso Bibliotheca Patrum initio; ubi Virgo Dei pars vocatur: *Sanctissima, Gloriosissima, Immaculata, & omnimodo irreprobus.* Illemane *Immaculatas* vocant, si credidissent Conceptionem illius originalis peccati labi pollutam? Harum Liturgiarum antiquitas, & veritas, probatissimum Auditoribus comprobatur.

Sanctus Hippolytus Episcopus, & Martyr, qui vivebat anno 220, in celeberrima Oratione, quam edidit de Mundis consumimatione, Beatam Virginem Sanctam vocat, & Immaculatam.

Sanctus Iustinius Martyr, qui sub idem tempus florebat, hoc eodem titulo appellat, qui maximum est eius eloquium.

Origenes, qui non longe ab hisce temporibus distat, votum Mariam Sanctam, & Immaculatam Matrem Sancti Immaculati; & simul videtur Filii, & Matris comparare putavimus.

3. Cyriani, qui vivebat non procul ab exunte Sacculo secundo, *Serm. de Nativitate Christi* testatur Sanctam Virginem cum reliquis moralibus consonis in natura, non secundum peccato; dici ne poterat apertius, nequaquam contraxisce originale peccatum, quod certi contraixerunt?

3. Gregorius Thaumaturgus Sacculo tertio *Serm. de Annuntiatione Virginis*, ubi ait, Angelum Salvatorem Beatam Virginem gratiam plenam, quia in una illa absconditus erat gratiarum omnium thesaurus; afferit etiam illam Sanctam suis

corpore, & anima supra ceteras mulieres.

Sanctus Epiphanius qui sequenti Sacculo vivebat sub anno 370, pulcherrima profert Verba. *In gratia plena es, o Beata Virgo, & post Deum prefatis omnibus maris Creaturis; ex quo in mundum introiisti formosior ex Iherobus, & Seraphim.*

S. Ambrosius, qui eodem tempore florebat, hoc profert Verba, quae in Conceptionis officium inserta sunt: *Virga, in qua ne nodis tulpa originalis, nec cortex actualis fuit.*

3. Hieronymus corum equalis, explicans haec verba ex Psalmo 77. *Edutus es in nube,* illa in Allegoricum sensum traducit, & ait Sanctam Virginem fuisse nubem hanc, quae pertulit Filium Dei in Egyptum Mundi hujus; Sed hanc nubem fuisse claram, cui peccati tenebra nullam offuderunt caliginem, & que semper innocentia, & gratia fulgoribus fuit iradiata.

Sophronius Jerosolymitanus Patriarcha Sancti Hieronymi equaliter in Epistola Synodica loquens de Sancta Virgine, inquit illam vacuan fuisse, & immunitam ab omni crimini contagione in corpore, & anima, & in sexto Generali Concilio extat magni hujus viri epistola.

3. Augustinus, (*Lib. de nat., & gen. c. 36.*) qui vixit sub extremo Seculi quarti, & in quintum procœlit, disputans adversarios pro Parte Caron.

XIX. Pelagium Haretum Gratia Iesu Christi inimicum, & qui negabat Originalis peccatum; & invicti probat argumentis omnes filios Adz ea labo infectos fuisse; sed expliciti, conceptusque verbis excipit Beatam Virginem propter honorem Deiparae. Sancti Dochoris verba a nobis allata sunt in Paragrapho quarto. Solum tanti Viri testimonium lexentis par est, & sine controversia probat, secundum sententiam fuisse ab gloriam imperium in feme, & dominum fuisse cordis, & affectuum suorum. *Creativit Domini vestrum.* (*Eccles. 7.*)

Pelagium Haretum Gratia Iesu Christi inimicum, & qui negabat Originalis peccatum; & invicti probat argumentis omnes filios Adz ea labo infectos fuisse; sed expliciti, conceptusque verbis excipit Beatam Virginem propter honorem Deiparae. Sancti Dochoris verba a nobis allata sunt in Paragrapho quarto. Solum tanti Viri testimonium lexentis par est, & sine controversia probat, secundum sententiam fuisse ab gloriam imperium in feme, & dominum fuisse cordis, & affectuum suorum. *Creativit Domini vestrum.* (*Eccles. 7.*)

Albertus Magnus in libro, quem de Santa Virgine compulit, docet, illam unice exceptam est a communio eo canone: *Ex homina de Nativitate a Patre Mabilon in lucem edita.*

Sanctus Fulgentius ejusdem Seculi, præter propter hoc ipsum inquit.

S. Eligiensis Noviodunensis Episcopus, eximium Seculi ejusdem lumen elogis prosequitur perfectam Sanctam Virginem innocentiam, ejusque ab omni labo, ideoque etiam peccati labo inquinata: *Ex homina de Nativitate a Patre Mabilon in lucem edita.*

Insignis Alexander Alfensis librum data opera conscriptum ad probandum Conceptionem Immaculatam.

Gerfon Parisiensis Universitatis Cancellarius, in sermonibus, aliisque operibus suis, pro hac sententia leflare proficit.

Cajetanus, quin nonnullis operibus suis labo est dubitatus, palinodiam cecinit in secundo volumine Opulorum suorum, opusculo primo.

Ambrodius Catharinus, qui Tridentino interfuit Concilio, in quo hoc quidem agitata fuit, quodcumque non tamen direpta, sententiam suam profert in disputatione hujus argumenti.

Tulerus ducentis ante hanc diem annis in operibus suis testatus est zelum, quo Virginis honorem in hoc articulo procuravit.

Eliodus librum edidit de *Conceptione Beatae Virginis cap. 8. § 9.*

Petrus Comestor lib. de *Immaculata Virgine Conceptione.* Dominicus Soto Doctorum avi sui non potremus in libro, quem edidit de natura, & gratia lib. 1. cap. 5.

Ludovicus de Carvajal, qui in Tridentino Concilio eniit, eximiam elucubratus est declamatione pro Immaculata Conceptione, quae ab Universitatibus Parisiensi, & Conputentia approbata fuit.

Eodem, vel nono Seculo eruditus, & plus Autor, qui nomen suum celans, Idiotam vocari voluit, in tractatu quodam oratione convertens ad Deiparam, dicit illi, ipsam omnimode formosam esse, & peccati maculam, seu originalem, seu actualis, mortalism, aut venialis in illa non esse, non fuisse, neque futuram esse.

S. Fulbertus Carnotensis Episcopus, qui decimo vivebat Seculo, vel nonnulli operibus suis labo est dubitatus, Lezana. *Apologia pro Immaculata Virgine Conceptione.* Gravatus. *Opusculo de Immaculata Conceptione.*

Joannes Perinus. *Apologia Scholastica pro Magis Matris Immaculatae ab Originali debito.*

Mandez Dominicanus in *Mariali lib. 2. cap. 34.* Chrysothomi Javello *Quinto Tomo 3.* Sylvester de Sauvreda, *Opusculo de Immaculata Conceptione Beatae Virginis.* Maria de Medeis, *Sacra Disputa.*

Joannes de Iguer in Catholicis Institutionibus. Leonardus de Utino in *Sanctorali.*

Hugo Cardinalis de Sancto Charo in cap. 10. Sancti Luca inter Privilegia Sancta Virginis, & in aliis operibus suorum locis enumerat ab omni peccati labo immunitatem.

Vincenatus Justiniani Antist. in tractatu de Conceptione Virginis quatuordecim considerationibus probat Virginem in Conceptione sua ab originali peccato fuisse præservata.

Seculum Duodecimum nobis suppediat adiungit adiunctum illustrum testimoniū copiam. Rupertus Abbas qui vivebat anno 1120, in Cantica; Hugo, & Richardus a Sancto Victore, qui florebat anno 1130. Petrus Blesensis qui anno 1180, alioque plures aequalies.

Non progredi ultra, cum numerus illorum, qui sequentibz Sacculi scripserint pro Immaculata Conceptione tantus sit, ac fere infinitus; & quin dicam, usque ad Saculum decimunquartum, ne sermonem quidem habitum fuisse de Immaculata Beata Virginis Conceptione, ut Autores nonnulli dicere ausi sunt; & contra dicendum esse affirmabo post Apostolicum tempus de Sacculo in Saculum frequenter editi fuisse opus, quibus perfecta Sancta Virginis innocentia, & ab omni peccatorum labo immunitas semper fuerit predicata; & posterioribus tandem Sacculis dubitari incepisse, & oppositum sententiam sustineri. Cumque Sanctus Bernardus proferat, tamquam hujus Sententia antequam, qui pluribus in locis, quos proculimus, fatis perspicue locutus est, & affirmavit propugnat Sententiam, nescio quomodo in aliis negativam fecutus fuisse dicatur, præsertim vero in Epistola ad Ecclesiæ Lugdunensis Canonicis. Sed ad magnum hunc Sanctum Virum exculpandum dicere fatis est, illos nequaquam corripuit, vel exprobare quod Immaculata credenter Conceptionem, sed quod eo precesserant, ut propria autoritate aut fuisse inveniret. Felicitatem in expectatio Ecclesiæ Romana decreto, a qua pendere debent, non autem in antecedens maturare. Verum licet concederemus illa in occasione, & alibi in Scriptis suis locutum fuisse contra Conceptionem, quid aliud inferri potest, nisi ipsum expectante Ecclesiæ Roma.

Ferdinandus Quirinus de Salazar spissum edidit volumen, ubi collegit quidquid dici potest.

Pater Theophilus Renaud tomo 7. cui titulus, *Dyspeps Mariana;* hoc more suo tractat argumentum cui addit tractatum, de sermone titulo *Immaculata Conceptionis.*

Antonius Velasquez, *de Immaculata Conceptione fuisus argumentum hoc pertraxit.*

Canifius in libro, qui inscribitur *Mariale*, lib. 5. cap. 27.

Andreas Pinkus Rumiercz. *Deipara ab Originis peccato præservata.*

Pater Georgius de Rodes. *Disput. de Prædictiss. Maria Delpare.*

Liber Italice conscriptus in tomis duobus: cui titulus *Controversia de Conceptione Beatae Mariae Virginis.* Opus *Patris Thomae Sirozzi ex Societate Iesu.*

Vega.

lum; ipsam repeate originem: illam veneno infestatam repelles; numera singulas generationes & recense familias titulos ampliores: vetustissimus ex omnibus titulus erit peccatoris. Ubi collegieris in te gloriam omnem, omnemque fortunas avorum tuorum; primus ille, a quo duxerit genus tuum, non legavit tibi in hereditatem, nisi peccatum, & mortem. Verumtamen ex hominibus reliquis excipiamus gloriofam Virginem, cuius Conceptionem recognoscimus. Maria cum delecta fuerit Iesu Christi Mater futura, & in ordine Redemptoris, & Reconciliationis humanae comprehensa, ex ipsa electione, & dignitate sua habuit Conceptionis sua privilegium.

Inimicis ponam inos te, & mularem, & ipsa conserve castra tua. Gen. 3. Cum proutilis Deus haec verba indigantur, & maleditionis, dubitandum non est, quominus in tunc illius obveretur pars, & Immaculata Conceptione Serpentis, Maris: de qua enim alia multire dicti potest, contrivere posse. *Serpentis infernalis, nisi de hac incomparabili Virginitate, si quis?* & quomodo hac prophethica ministratio adimpleri potuisse per Ministerium illius, si Conceptionis eius nequam immunitus fuisset a labo? Si Originalis peccato*Originali peccato* & *Immaculata* fuisse, & Maria similes Apocalypsis, *qui erat amista Sole ita ut nulla ex parte umbra posset admittere.*

Non enim homini preparatur habitat, sed Deo. 1. Paralipomenon, cap. 29. Oportuit Maria immunitum fuisse ab omni peccato, quia Dei Filius ex eius sinu erat nasciturus, tamquam in primo Templo suo, & primus usus officii sui hoc Sanctitatis pax signum merebatur: *Negu enim homini preparatur habitat, sed Deo.* De illius Conceptionis argumentandum non est, sicut de aliorum hominum conceptione. Extrinsecus videtur Virgo, alia similis, sed Templum est, quod gratia preparatur Deo: Si enim pro Templo Iesum Deus voluit quoddammodo semet praefare, & palam descendit sub Nebula forma illud conficeraturus per suam praefationem, adeoque illud se dignum effecturus, nonne opus erat, ut desceleratus in vivens hoc Maria Templo, illud etiam conferaret? Non requiritur, ut sicut in aliis Temploz dedicatio Confectionem praecebat; sed opus est, ut primus vice ejusdem momentum sit etiam Confection illius, ut dici possit de illa, quod dici potest de Templo Salomonis: hoc repletum fuisse a Deo Majestate sua, & gloria sua, & ita repletum fuisse statim omnes vice sua gratia, & gloria, ut ne unus quidem fuerit vacuus Deo, & primum ipsum Conceptionis ejusdem momentum repletum fuisse Majestate sua, & hac gloria conseruat.

Dominus posedit me in initio viarum suarum. Prov. 8. *Verumtamen fieri debet, & cura?* De imminentes non continetur inter cancellos Edificii, quantumvis Magnifici, & superbi; & si Scriptura narrat illum in Salomonis Templo inhabitato, ideo dictum est, quod ubi servabatur Arca, quodammodo erat veluti pugna, quod dederat Iudei particularis patrocinio contra inimicos illorum: & nihilominus fuisse Opus Grande, quod pro Architectis habere debuit duos celebrerrimos Reges, alterum quidem ad opus suscipendum, alterum vero ad illud perficiendum. Consciente ergo Fideles, quodnam futurum sit opus destinatum pro reali, & corporali habitaculo Dei Incarnati; & judicante quodnam eis debet hoc Templum adificatum a Deo, & pro eodem Deo. Itaque quaznam infiniti potest comparatio inter Salomonis Templum, & mythicum hoc Tempulum, videlicet Sanctam Virginem? Quaznam Dominus, quod palatium adificari poterat Deo, a quo digne fatis recipetur? Homines quidem hoc facere non potuerunt, sed Deus ipse hoc praecepit, ipse fuit Architectus pretiosus huius Tempoli, cuius manus illi gloriosior, atque acceptior fuit eadem Empyreo. Ex sermone Domini Oger de Conceptione.

Eritis preparatus mors Dominus Domini supra verticem montium; fundamenta eius in montibus Sanctis. Psalm. 86. Sanctus Gregorius Magnus ex his Propheta Veribus occasionem capit ariam momentum Conceptionis fuisse, verum etiam primo sue Conceptionis articulo gratiam illius vel aqualem fuisse vel majorem Sanctitate Angelorum omnium, omniumque Sanctorum, & illam inde initium duxisse, ubi alii definant. Fundata est supra verticem montium, videlicet prima illius Sanctificatio, & ingressus in mundum sublimior, aquae elatione ceterorum Sanctitatem, & perfectione. Itaque quantum placuerit vobis, merita, gratias, & spirituales dicitas exultolle, quas sanctus Joannes Baptista adquisivit tristis annorum Ipatio, quo manit in deferto, & eas, quas tot decima Martyrum, Confessorum, & Virginum milia collegerunt humilationibus, precibus servidis, penitentias, & operibus Caritatis; huc omnia simili coacte, & dicite, Deum ita Sanctam Matrem suam dilexisse, ut gratis his illi plura fuerit largitus a primo Conceptionis eius articulo.

Quis ex vobis arguit me de peccato? Iohann. 8. Opus est, ut Mater Fili Dei, quantum fieri potest, similes illi sint gratia; quoniam Mater, & Filius debent esse coram deum privilegiis participes. Oportet igitur, ut illa sit irreprehensibilis non fecis ac illi in omni re; & ipsa etiam provocare demones valeat, ut in se vel minimam peccati labem deprehendat. *Quis ex vobis arguit me de peccato?* Alioquin hoc cederet in Iesu Christi probrum, & aliquid eset monstrorum in econtra Incarnationis eius, si natus ex Eterno Patre immunitus sancto, natus esset ex Matre, quod aliquando culpa non caruisset. Et

Paragraphus III.

13

confilia misericordia de Nativitate Marii tua, & ostendebas locum Aurora huic, cuius tibi erat pacifera? *Ostendit aurora locum suum.* (Job 38.) Utique Pater Eterne! in ipso momento immutabilium decretorum tuorum, formasti Matrem, & Filium, auroram, & Solem; tu fabricatus es aeternam, & Solis: (Psalms 37.) alteram ab altero non fecisti, sed per gratiae tuae dispositionem voluisti, ut Maria tota esset Iesu, & Iesus totus esset Maria. Quis vetera sententia est, Christiani? Nonne decebat Deum; nonne intererat dignitas Fili Dei Matrem diligere non in aliud usum, vel finem definitam? Nonne gloriouss ipsi etiam erat Virginis, ut Iesus unica esset Creations illius causa, & subiectum? *Quia est ibi, quia progressus Mariae aurora consurgens.* Cant. 5. Nunquam vos crepit obtestata Calidum recipiendi sub extum noctis aliquis in nobis, atque ab omni densa vaporum caligine immunis, cum tamquam in theatro corsueat quidquid in Calo nitet, & praeclarum sui speciem praeferat? Jocundum est spectaculum videre tot sydera in aciem ordinata, tot astra in numeris, & cum multa filios orbes obuenient, rot stellas, ac planetas nitentes, alias quidem maiores, minores alias; sed singulis cum peculiai nitore, quo distinguuntur. Nonne dices, noctem adeo coruscantem nequam diuina luce esse deteriorem? Sed expecta paulisper, donec rutiler aura, & statim videbis nocturna has lampades extinguit, sydera evanescere, & stellas has caligine suffundi. Sed me dicentem praevertis? figura haec nimis clara est, & nulla indiget explicationem. Stellarum sunt laeti; sed Santi isti quantumvis admirabiles, ubi cum Mariae comparantur, lucem amittunt. Ia est Christiani, ubi considero Agathas, Cacillas, Catharinas, Therefas, ac tandem gloriosam hanc post Virginem turban, nihil earum meritia exceperat posse videatur; sed ubi Virginem omni labore etate puritate ipsius Dei. Quemadmodum ergo Filius qualiter paritatem ipsius Dei. Quemadmodum ergo Filius quam Deum illi communicat, has omnes gratias, quas Sanctis aliis distribuit. Secundo, Deuselegit eam, ut esset pura, & Immaculata in omnibus gradibus puritatis, quibus casus est in similes Creaturas: quia, ut Sanctus Anselmus ait, cum debet illa Mater esse illius, qui ipsa puritas est, habere debet puritatem, quia in summo gradu imitare puritatem ipsius Dei. Tertio, Electa fuit, ut esset Immaculata in consuetudine creaturam. *Ad Ephes. 1.* In quibus verbis invenimus quid potest nobis veram adstruere idem elecioneis, & praedictionis? *Mariae quia, Primo Electa fuit, ut esset Sancta in omnibus gradibus Sanctitatis, & dicere possumus Deum illi communicasse has omnes gratias, quas Sanctis aliis distribuit.* Secundo, Deuselegit eam, ut esset pura, & Immaculata in omnibus gradibus puritatis, quibus casus est in similes Creaturas: quia, ut Sanctus Anselmus ait, cum debet illa Mater esse illius, qui ipsa puritas est, habere debet puritatem, quia in summo gradu imitare puritatem ipsius Dei. Quemadmodum ergo Filius quam Deum Parum habebat omnino impeccabilem; ita necesse erat, ut quatenus homo haberet Matrem, quia per peculiarem gratiam ab omni peccati labo esset immunis. Tertio, Elegit eam, ut Sancta esset, & Immaculata non quidem modo communis, sed proprii, & singulari, qualis est fuisse non peccato conceptum. *Pater a Peatre.*

Tota pulera ei Amica mea, tota pulera est, & macula non respondet in te. Cant. 4. Nonne hac est Ecclesia totius iugularis, ut obiectum de Maria verba facit? Nonne illa hoc applicat orationib. *Primum est.* *Amica mea,* ut Sanctus Bernardus ait, in spiritu Sancto edicta Sancta Virginis fecit: precularem hanc praerogativam primogenitam inter paras creaturam applicans illi hac eadem verba, quae de aeterna Sapientia dicuntur: quibus innuit, illam a Deo ab aeterno summae praerogativa cognitam, & Sancti Patres de hoc tamquam coalitione diuinae praeeditio loquuntur. Hoc intelligentem est, & modo quo S. Paulus de Iesu Christo loquens ait, illam praedestinationem fuisse ante omnia facta; in Dei mente conceputum ante omnia. Verbum hoc non significat priorem, anterioriorem cognitionem, perinde ac Deus prius cogavisset Filium suum, & postea creaturas; sed obiecti excellentiis significat, in cuius consideratione quefecit, & fisi ita complacuit Deus ab aeterno, ut in illius comparatione oculos quidem super cetera coniceret videatur. *Quemadmodum igitur Iesu Christus est primogenitus, videlicet Praedestinatus ante omnia facta, quoniam praestantillimum est ex omnibus Operibus Dei; similiter Sancta Virgo est primogenita, hoc est praedestinata ante omnia facta tamquam omnium creaturarum praestantilis.* Ita Deus ab aeterno peculiariter immortales fuerit in duabus objectis admirabilibus, in Iesu Christo, quem respicbat tamquam in medio temporum, & in Maria, in cuius sinu carnem erat suscepimus. Ad horum conjecturam homines, & Angeli evanescant; Mundus, & quidquid creaturam in eo continetur, non poterat in se Dei oculis allire; namque utrumque ex his duabus objectis longe praebeat universo Mundo.

Dominus posedit me in initio viarum suarum, antequam quidam faceret a principio, ab aeterno ordinatus sum. Proverb. 8. Dominus posedit me; videlicet secundum Patrum explanationem, praeconcepit habuit me, cum animo illius obveretur cogitatio creationis, immo etiam ante Mundi creationem. Magna, & profunda abyssus nondum erant, & jam ego concepera eram in mente illius; fontes nondum emiserant fluxus suos, graves montium moles nondum exterrit, & visceribus affligererant; genita fui ante omnes colles. Nondum erat cellus, nondum duxit in alveis suis huebant; terra nondum sua fundamenta erat suffulta, & cum Generatione, & Veritas obviaverunt sibi iustitia, & Pax euangelica sunt. (Psalms. 24.) Quoniam igitur Dominus Mariam creare constituit, poliquam homines salvare decrevit, nonne concludendum est, Mariam aliquo in Mundum nequaquam fuisse venturam, & per illam Deum ingressum fuisse in vias Misericordie erga homines? Ita fane, Verbum incarnatum dispenses ordinatum temporalis Nativitatis tuę, confi-

De qua natus est Iesu. March. 6. Mirum est Evangelium adeo parum loqui de Maria, & postquam diligentissime descripsit Mysteria Incarnationis, & Nativitatis Fili, nihil dixisse de Conceptione, & dignitate Deipara. Nonne hoc inde factum est, quia Evangelista totus intentus erat celebrando Fili generacionem? An quia verba haec, adeo brevia, continent quidquid dicit poterat de Maria; & Spiritus Sanctus modicum dicens, integrum Fidelibus relinquit enculeare laudes Virginis hujus purissimae in magnaibus Iesu Christi, quem concipit; Et fane que validior inventi potest ratio ad constitutandam Immaculatam illius Conceptionem, quam offendere; privilegium hoc jus fuisse illi adquirendum per Deipara qualitates? Iesu Christus, Sanctus Paulus inquit, eis debebat Pontificem sine macula, separatus a peccatoribus, excelsior Galii factus, tam quia erat Filius Dei genitus ab aeterno in fine Patris Aeterni, tam quia erat dominum omnium Salvator, & dominum Victor. Nonne dicendum est, Mariam, quia particeps erat trium harum qualitatium, esse debuisse sine macula in beata Conceptione sua; & quia Dei Mater erat futura; & quia mox concurrebat debebat proprius ad Redemptionis Mysterium quatenus Corredemptrix; & quia

Qualitas
Mater Dei
supponit
maculatum
eius Concep-
tionem.

Hendry Bibl. Conc. Thol. de Myster. Tom. III.

